

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
Factors Affecting toward Growth of Small and Medium Enterprises
in Lao People's Democratic Republic

ทองวรรณ ศิริวรรณ* และ ดร.อาคม ใจแก้ว**

Thongvanh Sirivanh and Dr.Akom Chaikew

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นการศึกษาเอกสารโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การศึกษาในครั้งนี้ยึดแนวคิดทฤษฎีผู้ประกอบการ กรอบแนวความคิดทฤษฎีการเติบโตของธุรกิจ ทฤษฎีว่าด้วยฐานทรัพยากร และสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อเป็นกรอบแนวความคิดการวิจัยและสามารถอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากการศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้แก่ ปัจจัยด้านความได้เปรียบทางการแข่งขัน คุณลักษณะของผู้ประกอบการ สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ และพันธมิตรทางธุรกิจ

คำสำคัญ: การเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

Abstract

This article is a documentary research by using secondary data. The objective of this research is to study the structural causal relation model of factors affecting toward growth of small and medium enterprises in the People's Democratic Republic Lao. The conceptual framework of this research based on theory of Entrepreneurs, theory of the Growth of Firm, Resource-Based theory and theory of Entrepreneurial Competencies in order to describe the relation between the factors affecting toward growth of the firm. The research findings showed that the Key elements of direct and indirect affecting on the growth of small and medium enterprises, including factors of competitive advantage, characteristic of Entrepreneurs, Entrepreneurial Competencies and Business Alliance.

Key Word: Growth of the Small and Medium Enterprises, People's Democratic Republic Lao

* รองศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์และการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว และ นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; E-mail: thongvanh08@gmail.com

** รองศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; Email: akom.c@psu.ac.th

บทนำ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนับว่าเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญต่อการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ ทั้งเป็นพลังขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็งให้แก่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ทำให้เกิดการผลิต การค้า การลงทุนและบริการ เกิดการจ้างงาน สร้างรายรับและสามารถปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น สร้างปัจจัยพื้นฐานให้แก่การพัฒนาอุตสาหกรรมให้ทันสมัย การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากที่จะมีต้นทุนในการผลิตต่ำแล้วยังเป็นแหล่งสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศ (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2552: 1) และสามารถทำให้เกิดการพัฒนาสินค้าและบริการใหม่ๆ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ (Deresky, 2000: 15)

การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศยังต้องเผชิญกับสิ่งที่ท้าทายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศ การข้ามผ่านจากระบบเศรษฐกิจแบบศูนย์รวมสู่ระบบเศรษฐกิจแบบเสรีตามกลไกตลาด การเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและในระดับโลก (Hara, 2010: 2-3) ดังนั้นจึงทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องปรับโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจและให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและด้านอื่นๆ เพื่อให้ประเทศหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจนในปี ค.ศ.2020 ซึ่งการพัฒนาต้องมีลักษณะยั่งยืนทั้งการพัฒนาสังคมวัฒนธรรมดำเนินควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจและการรักษาสิ่งแวดล้อมที่เป็นปัจจัยพื้นฐานให้แก่การสร้างประเทศให้กลายเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ทันสมัย (เอกสารการประชุมสมัชชาพรรคประชาชนปฏิวัติลาวสมัยที่ 9, 2554: 71)

จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการประกอบธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวยังพบปัญหา สิ่งท้าทายและอุปสรรคด้านการแข่งขันจากตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ ผู้ประกอบการโดยส่วนมากยังขาดประสบการณ์ ทักษะความรู้ด้านการจัดการ การตลาดเพื่อสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า ทักษะความเป็นผู้นำทางธุรกิจและขาดระบบการวางแผนกลยุทธ์ที่เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบเศรษฐกิจตลาดที่มีการแข่งขันสูง (Walsh & Southiseng, 2011: 16; Quang & Thavisay, 1999: 6) ข้อจำกัดทางด้านระเบียบการและกฎหมายที่ยังไม่เอื้อประโยชน์ให้แก่การดำเนินธุรกิจ ทักษะและความสามารถในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และการสร้างเครือข่ายของความร่วมมือระหว่างองค์กรธุรกิจและองค์กรภาครัฐ การเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลกและประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การพัฒนาคุณภาพของสินค้าและบริการ ข้อจำกัดในการเข้าหาแหล่งเงินทุนและข้อมูลด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Walsh & Southiseng, 2010: 57; Kyophilavong, 2008: 191)

จากสภาพประเด็นปัญหาและการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่นำไปสู่ความท้าทายในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในประเด็นของการเติบโตทางธุรกิจจะทำได้อย่างไรและปัจจัยอะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้เกิดความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จะนำไปสร้างรูปแบบของการเติบโตที่เหมาะสมกับบริบทของการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีและปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเติบโตของธุรกิจเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ที่จะนำไปสร้างเป็นรูปแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงสาเหตุของปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

วิธีการวิจัย

เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นหลัก

การตรวจเอกสาร

การศึกษาค้นคว้านี้ได้ประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีผู้ประกอบการ (Theory of Entrepreneurs) แนวคิดทฤษฎีการเติบโตของธุรกิจ (Theory of the Growth of Firm) ทฤษฎีว่าด้วยฐานทรัพยากร (Resource-Based Theory: RBT) และทฤษฎีสมรรถนะความเป็นผู้ประกอบการ (Theory of Entrepreneurial Competency) กำหนดเป็นแนวความคิดทฤษฎีหลักในการวิจัย (Theoretical Framework) เพื่อสามารถเข้าใจถึงกรอบแนวความคิดและทฤษฎีการเติบโตของธุรกิจและปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของธุรกิจและนำไปสู่การพัฒนากรอบแนวความคิดการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อินมีซัย และ ตาคาฮาชิ (Inmyxai & Takahashi, 2012) ได้ทำการศึกษาปัจจัยคั่นกลางระหว่างเพศและผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและขนาดเล็กในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปัจจัยคั่นกลาง ได้แก่ ปัจจัยด้านทรัพยากรธุรกิจ เครือข่ายทางธุรกิจและการดำเนินงานภายในบริษัท กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบการจำนวน 1,534 ราย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรธุรกิจและเครือข่ายทางธุรกิจมีความสัมพันธ์กับเพศและผลการดำเนินงานธุรกิจ

บุรูส และ ซายิน (Bulut & Sayin, 2010) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความเป็นผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านส่วนบุคคล “ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ด้านประชากรศาสตร์และปัจจัยพื้นฐาน” ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม “สังคม การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรม” และปัจจัยด้านธุรกิจ “ความมุ่งมั่นความสำเร็จและการเติบโตของธุรกิจ ทักษะการจัดการ” ดังนั้นคุณลักษณะผู้ประกอบการหมายถึงบุคคลที่มุ่งเน้นความสำเร็จ แก้ไขปัญหา แสวงหาโอกาสทางธุรกิจ อดทนต่อความไม่แน่นอนจากสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ รับภาระความเสี่ยง มีแนวความคิดสร้างสรรค์และมีภาวะความเป็นผู้นำทางธุรกิจ บาโกติกและครูซิก (Bakotic & Kruzic, 2011: 209) ได้กล่าวว่าความเป็นผู้ประกอบการมีบทบาทที่สำคัญต่อการเพิ่มองค์ความรู้ให้กับองค์กร โดยเฉพาะทำให้องค์กรมีการเติบโต สามารถสร้างนวัตกรรมและเพิ่มการจ้างงาน ผู้ประกอบการเป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพอิสระ มีแนวความคิดริเริ่มในการทำธุรกิจ มีความสามารถในการจัดการและการบริหาร มีความรับผิดชอบต่อธุรกิจที่ตนเองกำลังดำเนินอยู่และกล้ารับภาระความเสี่ยง มีแนวความคิดสร้างสรรค์และอดทนต่อแรงกดดันจากสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงไป

เวอินซิมเมอร์ (Weinzimmer et al., 1998) ได้ทำการศึกษาวิธีการวัดการเติบโตของธุรกิจในมิติต่างๆ การเติบโตของธุรกิจนั้นขึ้นกับเวลาที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งเวอินซิมเมอร์สนใจศึกษาปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ คุณลักษณะของกลยุทธ์ทัศนคติด้านการจัดการที่มีผลต่อการเติบโตของยอดขาย การจ้างงาน สินทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงขนาดขององค์กรธุรกิจ

การเชย์ (Garnsey, 1998: 548) ได้ทำการศึกษารอบแนวความคิดในกระบวนการเติบโตของธุรกิจใหม่ในระดับจุลภาค โดยให้ความสำคัญการผสมผสานระหว่างทรัพยากรและโอกาสทางธุรกิจเพื่อสร้างคุณค่า (Value) ให้กับองค์กรและความสามารถของธุรกิจใหม่ในการเข้าถึงแหล่งทรัพยากร การค้นหาและปรับปรุงทรัพยากรให้มีความสอดคล้องกับแต่ละยุคในวงจรการเติบโตของธุรกิจและเกี่ยวข้องกับการสร้างสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงโอกาสของอุตสาหกรรม

รอปสันและเบนเน็ต (Robson & Bennett, 2000) ได้กล่าวว่าการเติบโตของธุรกิจนั้นขึ้นกับปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างการแนะนำแนวทางธุรกิจ (Business Advice) และความร่วมมือกับภายนอกองค์กร (External

Collaboration) นั้นหมายถึงนโยบายของรัฐบาล (Government Policy) และความร่วมมือกับผู้ที่มีความสามารถในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาทางธุรกิจ ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ

เหงียนและคณะ (Nguyen et al., 2009) ได้กล่าวว่าการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ขึ้นอยู่กับบทบาทการเป็นผู้ประกอบการของรัฐบาล (Entrepreneurial Role of the State) ที่จะส่งเสริมและสนับสนุนนโยบายด้านต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ให้แก่การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เช่น นโยบายการปฏิรูปที่ดิน การปฏิรูปกฎหมาย การฝึกอบรม นโยบายด้านภาษีและการให้สินเชื่อ นโยบายด้านการค้าและการส่งเสริมการส่งออก การจัดสรรทรัพยากรทางการตลาด การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนการเข้าหาแหล่งข้อมูลข่าวสาร และการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ

บาร์เนย์ (Barney, 1991: 101) ได้กล่าวว่า ปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันนั้นคือทรัพยากรที่สามารถสร้างคุณค่าให้กับองค์กร เป็นทรัพยากรที่หาได้ยาก คู่แข่งไม่สามารถเลียนแบบได้ง่ายหรืออาจมีต้นทุนในการเลียนแบบสูงมาก และทรัพยากรที่หาสิ่งอื่นมาทดแทนไม่ได้เลย ทรัพยากรเหล่านั้นได้แก่ทรัพยากรทางกายภาพ ทรัพยากรมนุษย์ และทรัพยากรองค์กร

เบิร์ด (Bird, 1995: 51-52) ให้ความหมายของสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการว่าหมายถึง คุณลักษณะส่วนบุคคลที่ฝังอยู่ตัวของบุคคล ซึ่งได้แก่ องค์ความรู้ทั่วไปและความรู้เฉพาะด้าน แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ภาพลักษณ์ บทบาททางสังคมและทักษะความสามารถที่มีผลต่อการเริ่มต้น ความอยู่รอดและการเติบโตของธุรกิจ

อาเหม็ดและคณะ (Ahmad et al., 2010) ได้กล่าวว่าปัจจัยด้านสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการนั้นมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของธุรกิจ (Business Success) และผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบด้วยสมรรถนะด้านการกำหนดกลยุทธ์ สมรรถนะด้านแนวความคิด สมรรถนะด้านโอกาส สมรรถนะด้านความสัมพันธ์ สมรรถนะด้านการเรียนรู้ สมรรถนะด้านส่วนบุคคล สมรรถนะด้านจริยธรรม และสมรรถนะด้านครอบครัวนิยม

ฮันและคณะ (Hunt et al., 2002) ได้กล่าวว่าพันธมิตรทางธุรกิจ (Business Alliance) นั้นมีกรอบแนวความคิดมาจากความสัมพันธ์ทางการตลาด (Relationship Marketing) ซึ่งมีความหมายว่าเป็นความร่วมมือระหว่างสองหรือมากกว่าสองบริษัทที่มีการแลกเปลี่ยนทรัพยากรด้วยกันเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมายของธุรกิจ

จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ประกอบด้วยแนวคิดทฤษฎีผู้ประกอบการ (Theory of Entrepreneurs) แนวคิดทฤษฎีการเติบโตของธุรกิจ (Theory of the Growth of Firm) ทฤษฎีว่าด้วยฐานทรัพยากร (Resource-Based Theory: RBV) และทฤษฎีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ (Theory of Entrepreneurial Competency) สามารถอธิบายความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงถึงปัจจัยที่สำคัญ 4 ประการคือ ความได้เปรียบทางการแข่งขัน คุณลักษณะของผู้ประกอบการ สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ และพันธมิตรทางธุรกิจ และสามารถอธิบายรายละเอียดแต่ละปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมดังต่อไปนี้

ความได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผลของการศึกษาจำนวนมากที่สนับสนุนแนวคิดความได้เปรียบทางการแข่งขันซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเติบโตของธุรกิจ ดังต่อไปนี้

แมน และคณะ (Man et al., 2002) ได้ทำการศึกษาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการที่มีผลต่อการสร้างความสามารถทางการแข่งขันสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านโอกาสทางธุรกิจ ด้านความสัมพันธ์ และด้านแนวความคิด มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ส่วนสมรรถนะด้านการจัดองค์กร ด้านความสัมพันธ์ และด้านแนวความคิดมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความสามารถขององค์กร และ

สมรรถนะด้านกลยุทธ์และความผูกพันองค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ปัวโซง และคณะ (Poisson et al., 2002) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จผู้ประกอบการในประเทศแคนาดาที่ดำเนินธุรกิจในตลาดใหม่เอเชีย วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันสำหรับผู้ประกอบการแคนาดา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของธุรกิจ ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ปัจจัยด้านกลยุทธ์ และ ปัจจัยด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์กับความได้เปรียบทางการแข่งขันในตลาดใหม่อาเซียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คาเลย์คา (Kaleka, 2002) ได้ทำการศึกษาปัจจัยด้านทรัพยากรและความสามารถมีความสัมพันธ์กับความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน ผลการวิจัยพบว่าทรัพยากรและความสามารถขององค์กรโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความได้เปรียบเชิงการแข่งขันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ $p < 0.01$

คุณลักษณะของผู้ประกอบการ (Characteristic of Entrepreneurs)

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการซึ่งเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ คุณลักษณะที่เป็นส่วนบุคคล ค่านิยม ทศนคติ แรงจูงใจ มนุษยสัมพันธ์ ภาวะความเป็นผู้นำ แนวคิดการสร้างนวัตกรรม ความคิดในเชิงรุก กล้ารับความเสี่ยง ความเป็นอิสระและแข่งขันในเชิงรุก (Lumpkin & Dess, 1996) ที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมการเป็นผู้ประกอบการและผลสำเร็จของธุรกิจ จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีงานวิจัยที่สนับสนุนแนวคิดด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันและการเติบโตของธุรกิจ มีดังนี้

บุม และคณะ (Baum et al., 2001) ได้ทำการศึกษาการรูปแบบการเติบโตของธุรกิจที่หลากหลายมิติในการศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้ธุรกิจเติบโตในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ผลการวิจัยพบว่า โมเดล มีความสอดคล้อง (Fit Model) $\chi^2_{102} = 168, p < 0.00; FI = 0.92, AGFI = 0.89, PNFI = 0.63, RMSR = 0.06, RMSEA = 0.08$ ปัจจัยที่ส่งผลทางตรงต่อการเติบโตของธุรกิจคือ ปัจจัยด้านสมรรถนะจำเพาะ (Specific Competencies) แรงจูงใจ (Motivation) กลยุทธ์ในการแข่งขันทางธุรกิจ (Competitive Strategy) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ ($t > 2.0, p < 0.05$) ปัจจัยกลยุทธ์ในการแข่งขันทางธุรกิจนั้นปัจจัยที่ส่งผลต่อการเติบโตในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ $p < 0.001$ คือปัจจัยด้านการสร้างนวัตกรรม (Innovation) และด้านคุณภาพของสินค้าและบริการ (Quality)

อิสแลม และคณะ (Islam et al., 2011) ศึกษาคุณลักษณะของผู้ประกอบการและคุณลักษณะของธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศบังคลาเทศ ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ ($\text{sig. } F = 0.000$) และ Fit Model ซึ่งคุณลักษณะของผู้ประกอบการนั้นสามารถอธิบายความสำเร็จของธุรกิจได้ถึงร้อยละ 21.3

สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurial Competencies)

แมน และ โล (Man & Lau, 2005) ศึกษาารูปแบบของสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการในสภาพแวดล้อมทางอุตสาหกรรมในฮ่องกง ผลการวิจัยพบว่า ทั้งสองกลุ่มอุตสาหกรรมการค้าส่งและการบริการไอทีมีความแตกต่างกันด้านสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการคือ ด้านการสร้างนวัตกรรม (Innovative Competencies) การกำหนดกลยุทธ์ทางธุรกิจ (Strategic Competencies) มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ $p < 0.05$ และการเรียนรู้ขององค์กร (Learning Competencies) มีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ $p < 0.1$

เกอบูซ และ อายโคล (Gürbüz & Aykol, 2009) ได้ทำการศึกษาการจัดการการเป็นผู้ประกอบการและคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการที่มีต่อการเติบโตของธุรกิจขนาดย่อมในประเทศตุรกี ผลการวิจัยพบว่า อายุของธุรกิจและ

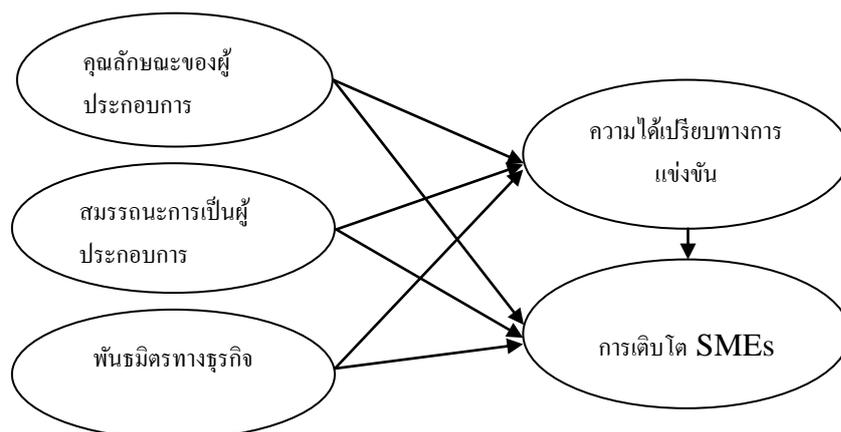
แนวความคิดในเชิงรุกมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเติบโตของยอดขาย ($\beta = 0.143$); ($\beta = 0.554$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ $p < 0.05$ ความกล้าเผชิญความเสี่ยง การเน้นผลตอบแทนและโครงสร้างองค์กรมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการเติบโตของยอดขาย ($\beta = -0.141$; $\beta = -0.171$; $\beta = -0.168$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ $p < 0.05$ ส่วนแนวความคิดในเชิงรุกและโครงสร้างองค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเติบโตของการจ้างงาน ($\beta = 0.335$; $\beta = 0.185$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ $p < 0.05$

พันธมิตรทางธุรกิจ (Business Alliance)

สิกเกอร์ และ เจมเกอ (Ziggers & Tjemkes, 2010) ได้ศึกษาปัจจัยด้านความสามารถในการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ (Alliance Capabilities) ที่มีต่อผลการดำเนินงานการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ ผลการวิจัยพบว่าความสามารถในการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจไม่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของความเป็นพันธมิตร ($\beta = 0.1$, $p > 0.05$) ส่วนการจัดการด้านความเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ (Alliance Management) และคุณภาพของการสร้างความสัมพันธ์ (Relational Quality) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ ($\beta = 0.219$, $p < 0.05$; $\beta = 0.501$, $p < 0.05$) กับผลการดำเนินงานของความเป็นพันธมิตร นอกจากนี้ความสามารถในการเป็นพันธมิตรทางธุรกิจยังมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการด้านความเป็นพันธมิตรทางธุรกิจ

เฟิ่ง และคณะ (Feng et al., 2010) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า ผู้ขายและความได้เปรียบทางการแข่งขัน ผลการวิจัยพบว่า ลูกค้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความได้เปรียบทางการแข่งขันด้านคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ด้านความเชื่อมั่นในการจัดส่งสินค้าและด้านการปรับตัวตามความต้องการของตลาด ด้านการบริการลูกค้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ ($p < 0.01$; $p < 0.001$; $p < 0.001$; $p < 0.05$) ส่วนผู้ขายสินค้ามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความได้เปรียบทางการแข่งขันด้านผู้นำทางด้านต้นทุนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ $p < 0.01$

จากการอธิบายภายใต้กรอบทฤษฎีหลักตั้งที่ได้กล่าวไปแล้วในตอนต้น สามารถกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ดังนี้

ภาพที่ 1 Research Model

ผลการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือได้กรอบแนวคิดการวิจัยเพื่อศึกษาถึงรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยประยุกต์ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีผู้ประกอบการ กรอบแนวคิดทฤษฎีการเติบโตธุรกิจ ทฤษฎีว่าด้วยฐานทรัพยากร และทฤษฎีสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประกอบด้วย ความได้เปรียบทางการแข่งขัน คุณลักษณะของผู้ประกอบการ สมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการและพันธมิตรทางธุรกิจ ผลการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดการวิจัยดังกล่าวคาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักวิชาการและนักวิจัยที่จะทำความเข้าใจกรอบแนวคิดทฤษฎีและปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเติบโตของธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานส่งเสริมและพัฒนางานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. 2552. **ยุทธศาสตร์การพัฒนางานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 2010**. เวียงจันทน์: สำนักงานส่งเสริมและพัฒนางานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- เอกสารการประชุมสมัชชาพรรคประชาชนปฏิวัติลาว สมัยที่ 9. 2554. **วารสารอรุณใหม่**. เวียงจันทน์: โรงพิมพ์แห่งรัฐ.
- Ahmad, N. H., T. Ramayah, C. Wilson, & L. Kummerow. 2010. "Is Entrepreneurial Competency and Business Success Relationship Contingent Upon Business Environment?." **International Journal of Entrepreneurial Behaviour & Research** 16 (3): 182-203.
- Bakotic, D., & D. Kruzic. 2010. "Students Perceptions and Intentions towards Entrepreneurship: The Empirical Findings from Croatia." **The Business Review, Cambridge** 14 (2): 209-215.
- Barney, J. B. 1991. "Firm Resource and Sustained Competitive Advantage." **Journal of Management** 17 (1): 99-120.
- Baum, J. R., E. A. Locke, & K. G. Smith. 2001. "A Multidimensional Model of Venture Growth." **Academy of Management Journal** 44 (2): 292-303.
- Bird, B. J. 1995. "The Toward a Theory of Entrepreneurial Competency." **Advances in Entrepreneurship, Firm Emergence, and Growth** 2: 51-57.
- Bulut, Y., & E. Sayin. 2010. "An Evaluation of Entrepreneurship Characteristics of University Students: An Empirical Investigation from the Faculty of Economic and Administrative Sciences in Adnan Menderes University." **International Journal of Economic Perspectives** 4 (3): 559-568, 571-572.
- Deresky, H. 2000. **International Management**. 3rd ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Feng, T. L. Sun, & Y. Zhang. 2010. "The Effects of Customer and Supplier Involvement on Competitive Advantage." **An Empirical Study in China. Industrial Marketing Management** 39 (8): 1384-1394.
- Inmyxai, S., & Y. Takahashi. 2012. "Factors Mediating Gender and Firm Performance in Lao Micro, Small, and Medium Sized Enterprises." **Asia Pacific Management Review** 17 (2): 145-175.

- Islam, Md. A. Khan, M.A., Obaidullah, A. Z. M., & Alam, M. S. 2011. "Effect of Entrepreneur and Firm Characteristics on the Business Success of Small and Medium Enterprises (SMEs) in Bangladesh." **International Journal of Business and Management** 6 (3): 289-299.
- Garnsey, E. 1998. "A Theory of the Early Growth of the Firm." **Industrial and Corporate Change** 7 (3): 523-556.
- Gürbüz, G., & S. Aykol. 2009. "Entrepreneurial Management, Entrepreneurial Orientation and Turkish Small Firm Growth." **Management Research News** 32 (4): 321-336.
- Hara, Y. 2010. "The Role of Government in Transition, Global Integration and Economics development in Laos. Laos-Japan Human Resource Development Institute." **National University of Laos. Business Management Journal** Vol.1: 1-62.
- Hunt, S. D., C. J. Lame, & C. M. Wittmann. 2002. "The Theory and Model of Business Alliancr Success." **Journal of relationship marketing** 1 (1): 17-35.
- Kaleka, A. 2002. "Resources and Capabilities Driving Competitive Advantage in Export Markets: Guidelines for Industrial Exporters." **Industrial Maketing Management** 31: 273-283.
- Kyophilavong, P. 2008. **SME Development in Lao PDR. ERIA RESEARCH PROJECT 2007 No: 5 ASEAN SMEs and Globalization**. Retrieved 20 September 2011 from <http://www.eria.org/research/images/pdf/pdf%20no.5/no,5-7-lao%20pdr.pdf>.
- Lumpkin, G. T., & G. G. Dess. 1996. "Clarifying the Entrepreneurial Orientation Construct and Linking it to Performance." **Academy of Management Review** 21 (1): 135-172.
- Man, T. W. Y., & T. Lau. 2005. "The Context of Entrepreneurship in Hong Kong: An Investigation through the Patterns of Entrepreneurial Competencies in Contrasting Industrial Environments." **Journal of Small Business and Enterprise Development** 12 (4): 464-481.
- Man, T. W. Y., T. Lau, & K. F. Chan. 2002. "The Competitiveness of Small and Medium Enterprises: A Conceptualization with Focus on Entrepreneurial Competencies." **Journal of Business Venturing** 17 (2): 123-142.
- Nguyen, T. H., Q. Alam, M. Perry, & D. Prajogo. 2009. "The Entrepreneurial Role of the State and SME Growth in Vietnam." **JOAAG** 4 (1): 60-71.
- Robson, A. P. J., & R. J. Bennett. 2000. "SME Growth: The Relationship with Business Advice and External Collaboration." **Small Business Economics** 15: 179-208.
- Possion, R., Z. Su, D. Amboise, & Y. Gasse. 2002. **Success Factors for Small and Medium-Sized Canadian Enterprises Doing Business in Emerging Asian Markets**. International Council for Small Business. 47th World Conference San Juan , Puerto Rico.
- Quang, T., & C. Thavisay. 1999. "Privatization and Human Resource Development Issue: A Preliminary Study of State-Owned Enterprises in the Lao People's Democratic Republic." **Research and Practice in Human Resource Management** 7 (1): 101-123.
- Walsh, J. & N. Southiseng. 2011. "Understanding and Strengthening the Health of Family Businesses in Laos." **Information Management and Business Review** 2 (1): 12-18.

- _____. 2010. "Competition and Management Issues of SME Entrepreneurs in Laos: Evidence from Empirical Studies in Vientiane Municipality, Savannakhet and Luang Prabang." **Asian Journal of Business Management** 2 (3): 57-72.
- Weinzimmer, L. G., P. C. Nystrom., & S. J. Freeman. 1998. "Measuring Organizational Growth: Issues, Consequences and Guidelines." **Journal of Management** 24 (2): 235-262.
- Ziggers, G. W., & B. Tjemkes. 2010. "Dynamics in Inter-Firm Collaboration: The Impact of Alliance Capabilities on Performance." **International Journal Food System Dynamics** 2: 151-166.